

Søhøjlandet
J.nr. NST-422-01206
Ref. petbj
Februar 2016

NOTAT
vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for N67 – Borris Hede

Forslag til Natura 2000-plan for N68 – Skjern Å har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 10. april 2015.

Indkomne høringssvar kan ses på: <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>

Alle forslag til Natura 2000-planer er annonceret offentligt på Naturstyrelsens hjemmeside og desuden sendt i høring hos relevante myndigheder, jf. miljømålsloven § 43. Den offentlige høring er endvidere annonceret i en række landsdækkende og regionale aviser. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer.

Naturstyrelsen har modtaget i alt ca. 760 høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat: www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 4 høringssvar.

Svarene har især berørt følgende punkter:

- 1) Indsatsprogram og lodsejer inddragelse
- 2) Målsætninger
- 3) Virkemidler
- 4) Overvågning – kortlægning af naturtyper
- 5) Udpegningsgrundlag

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de overfor nævnte punkter.

Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1.

Høringssvarene kan i sin helhed læses på: <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>

Bemærkninger til planforslaget

1. Indsatsprogram og lodsejer inddragelse

Vestjysk Landboforening finder det problematisk, at Natura 2000-planernes indsatsprogram er blevet mindre detaljerede i forhold til tidligere.

Miljømålsloven fastlægger en opgavefordeling mellem stat og kommuner, der giver staten det overordnede ansvar for gennemførelse af direktivforpligtelserne og overlader den konkrete gennemførelse heraf til de respektive myndigheder, det vil primært sige kommunerne. Det fremgår således af miljømålslovens § 42, at det statslige indsatsprogram indeholder retningslinjer for kommunalbestyrelsernes handleplaner. Med lov nr. 514 af 27. maj 2013 blev miljømålslovens bestemmelser om de kommunale handleplaners indhold ændret. Indsatsprogrammets mere overordnede niveau er således en konsekvens af den ændring af miljømålsloven, som blev vedtaget i 2014, og den aftale der er indgået mellem Kommunernes Landsforening (KL) og SR-regeringen om mål- og rammestyning.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Vestjysk Landboforening finder, at der har manglet en egentlig lodsejerdialog med myndighederne om indholdet og indsatserne i planerne.

Naturstyrelsen har i forbindelse med de forskellige trin i planprocessen været i dialog med interessenter på nationalt niveau og på regionalt niveau har de særligt berørte lodsejere løbende fået individuel orientering om Natura 2000-planerne. Det har været målsætningen i hele planprocessen at inddrage synspunkter og holdninger så godt som muligt.

Man skal endvidere være opmærksom på, at de statslige planer alene retter sig mod myndighederne. Planerne fastlægger som udgangspunkt hverken det konkrete omfang, lokaliseringen af den konkrete indsats eller karakteren af den endelige indsats. Naturstyrelsen er opmærksom på, at den arbejdsdeling som er mellem stat og kommune, kan vanskeliggøre en proces, som lever op til lodsejernes forventninger.

Styrelsen vil evaluere den gennemførte lodsejerinddragelse i lyset af erfaringerne fra 2. planrunde.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

2. Målsætninger

Vestjysk Landboforening finder, at Natura 2000-planernes målsætninger generelt er blevet mindre detaljerede i forhold til tidligere.

Målsætningen for alle udpegede naturtyper og arter er i henhold til habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet opnåelse af gunstig bevaringsstatus. Det gælder uanset om der findes Natura 2000-planer eller ej. Målsætningen har været gældende for alle myndigheder siden habitatdirektivets ikrafttræden i 1994.

Planernes målsætninger og retningslinjerne i indsatsprogrammet er afstemt efter, hvor gode data og erfaringer fra myndighedernes naturforvaltning af den pågældende art eller naturtype er. Både generelle og konkrete målsætninger fastlagt i forbindelse med den første generation af Natura 2000-planer er fastholdt. Målsætningerne i de nyeste planforslag kan være konkretiseret på baggrund af ny viden og er derfor ikke udtryk for en egentlig ændring. Ved gennemførelsen af planerne vil det i mange tilfælde vil være muligt at tage hensyn til såvel beskyttelsesinteressen som benyttelsesinteresser, når der skal vælges virkemidler.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Herning Kommune henviser til afsnit 1.1 "Natura 2000-planen er bindende for myndighederne" til formuleringen i sidste afsnit, hvor der står: "Indsatsprogrammets retningslinjer er ligeledes bindende og danner sammen med målsætningerne for naturen i området grundlag for handleplan, samt eventuel anden prioritering af forvaltningsindsats i området." Hvilken anden prioritering menes der?

Naturstyrelsens svar hertil er, at de kommunale handleplaner fremover i højere grad skal være et redskab for en forventningsafstemning med organisationer og lodsejere. Kommunerne får således mere tid til dialog og lokal inddragelse, der primært vil være forbundet med de konkrete projekter, der skal udmønte Natura 2000-planen og strække sig over hele planperioden. Når planerne skal føres ud i livet, indgår kommunerne i dialog med lokale lodsejere om den konkrete lokalisering af et projekt samt brug af forvaltningsmetoder og virkemidler.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside. I notatet findes der en oversigt over finansieringsform for de forvaltningsmæssige tiltag.

3. Virkemidler og finansiering

Vestjysk Landboforening finder, at evt. etablering af ny natur eller udvidelse og sammenbinding af eksisterende naturarealer kan have stor betydning for nærtliggende landbrugsbedrifters muligheder for at udvide eller etablere af husdyrproduktion på de berørte landbrugsbedrifter. Det skal derfor i planerne tilsigtes, at en indsats for mere robust natur ikke inddrager landbrugsarealer, og at indsatsen ikke går ud over grænserne for den eksisterende Natura 2000-områdeudpegnings.

Det skal understreges, at regeringen lægger til grund, at indsatsen i videst muligt omfang gennemføres ved frivillige aftaler.

Langt størstedelen af indsatsen gennemføres på allerede naturbeskyttede arealer, der ikke kan indgå i den intensive landbrugsdrift, og hvor den ønskede indsats og de tilknyttede tilskudsordninger giver mulighed for tilskud og fuld finansiering af projektudgifter.

I relation til Natura 2000-planforslagene vurderer Naturstyrelsen, at etablering af ny natur vil ske i tilknytning til eksisterende natur og derfor kun meget begrænset omfang vil kunne få betydning for andre lodsejere ved f.eks. regulering efter husdyrgodkendelsesloven.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Vestjysk Landboforening har en række overvejelser om, hvorledes husdyrbrugsloven bør ændres.

Naturstyrelsen har noteret sig landboforeningens synspunkter, som ligger uden for rammerne af høringen over Natura 2000-planerne.

Til belysning af dette emne henvises der til det generelle høringsnotat, som kan læses på Naturstyrelsens hjemmeside.

Herning Kommune spørger til om det mindre omfang kommunerne forventes at bidrage til i indsatsprogrammet er indeholdt i de midler kommunen modtager i aftalen mellem KL og Miljøministeriet eller der er tale om andre midler? Desuden spørger Herning Kommune til om små naturgenopretningsprojekter, indsats mod invasive arter mv. er den del af de midler kommunen modtager i aftalen mellem KL og Miljøministeriet?

Naturstyrelsen kan oplyse, at ca. 85 % af den foreslåede indsats er forudsat finansieret tilskudsordninger under landdistriktsprogrammet eller med bidrag fra EU-Lifeordningen. Den resterende indsats kan finansieres indenfor den ramme, som kommunerne fik tilført med økonomaftalen 2013, eller statslige lodsejeres arealdrift.

Naturstyrelsen har noteret sig den generelle bekymring vedrørende økonomien. De endelige planer er afstemt, så den politisk besluttede økonomiske ramme og den i planerne krævede indsats passer sammen.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

4. Overvågning – kortlægning af naturtyper

Vestjysk Landboforening finder det kritisabelt, at Naturstyrelsen ikke har oplyst lodsejerne om den ændrede kortlægning og konsekvenserne heraf samt, at der ikke findes en klageret over kortlægningen. Det er desuden kritisabelt, at der i kortlægningen ikke er fastlagt et mindste areal for udpegede naturtyper.

Naturstyrelsen kan oplyse, at kortlægningen er sket i overensstemmelse med DCEs tekniske anvisning for kortlægning af naturtyper og "Interpretation Manual of European Union Habitats", som er EU's officielle fortolkningsmanual.

Naturstyrelsen vil fremover oplyse lodsejere om, hvornår en ny kortlægning gennemføres, og hvor resultatet heraf kan ses. Næste kortlægning påbegyndes 2016.

I forbindelse med en konkret sagsbehandling inddrager myndigheden i relevant omfang den nyeste, bedste faglig viden om natur- og miljøtilstanden, hvilket ikke nødvendigvis er basisanalysen, da denne kun opdateres hvert 6. år. Ansøger har klageadgang over myndighedernes afgørelser og hermed også de faglige grundlag, som afgørelsen er truffet på.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

5. Udpegningsgrundlag

DOF Vestjylland og Danmarks Naturfredningsforening Ringkøbing-Skjern finder, at havørn og trane mangler på områdets udpegningsgrundlag som ynglefugle, og at blå kærhøg mangler som tilbagevendende trækfugl. Dette fremføres også som en kommentar til miljørapporten.

Naturstyrelsen kan oplyse, at den gennemførte høring vedrørte alene forslag til Natura 2000-planer. Ændringer i udpegningsgrundlag er sket og vil fremover ske i selvstændige processer med tilhørende offentlige høringsprocesser, typisk ca. hvert 6. år og på grundlag af opdateret viden fra den nationale overvågning. Udpegningsgrundlag for såvel fuglebeskyttelsesområderne og habitatområderne er opdateret i 2012.

Kommentarer til den strategiske miljøvurdering behandles særskilt i en sammenfattende redegørelse, der i forbindelse med offentliggørelse af de endelige Natura 2000-planer kan læses på Naturstyrelsens hjemmeside.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N67 - Borris Hede

De indkomne bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer i Natura 2000-planen.

Der er foretaget justering af teksten i afsnit 1. Natura 2000-planlægning og afsnit 4. Indsatsprogram - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat.

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

ilag 1: Indkomne høringssvar til Natura 2000-planforslaget N67 – Borris Hede

- 20150408160455971– Danmarks Naturfredningsforening Ringkøbing-Skjern
- 20150408154816208– DOF Vestjylland
- 20150415192148875– Herning Kommune
- 20150409145524851 – Vestjysk Landboforening